

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ

Виконала
учениця 9 класу
Афенкіна
Світлана

■ Харчова промисловість є однією з провідних галузей промисловості України. Вона поступається тільки чорній металургії, даючи більш як 17% промислової продукції України. Харчова промисловість має складну

галузей, що виробляють продукти харчування. Основними серед них є цукрова, борошномельно-круп'яна, олійно-жирова, хлібопекарська, спиртова, плодоконсервна, рибна, молочна, м'ясна, виноробна, кондитерська, пивоварна, тютюнова та ін. Харчова промисловість надзвичайно тісно пов'язана з сільським господарством, яке є головним постачальником сировини для неї.

БОРОШНОМЕЛЬНО-КРУП'ЯНА, ХЛІБОПЕКАРНА ТА МАКАРОННА ГАЛУЗІ.

■ **Борошномельно-круп'яна галузь** набула розвитку в Україні ще в кінці XIX ст. Основними принципами розміщення її підприємств є сировина та споживач, тобто вони розміщуються як в районах вирощування зернових, так і в містах. Найбільшими центрами борошномельно-круп'яної промисловості є *Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Миколаїв, Запоріжжя*.

■ **Хлібопекарна галузь** набула промислових масштабів розвитку ще на початку XX ст. Термін зберігання свіжого хліба досить обмежений. Це зумовлює розміщення підприємств хлібопекарної промисловості якомога ближче до споживача. Розміри хлібозаводі залежать від людності населених пунктів

■ **Макаронна галузь** є відносно молодою в харчовій промисловості України. Орієнтується вона здебільшого на споживача. Великими центрами макаронної промисловості є *Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Хмельницький*.

■ **Кондитерська галузь** розвивається ще з кінця XIX ст. Вже тоді в Україні було 48 фабрик, щоправда, малопотужних. Нині кондитерська промисловість набула значних масштабів розвитку. Провідними центрами галузі є *Львів* ("Світоч"), *Київ* ("Рошен"), *Тростянець* ("Крафт Якобз Сушард Україна"), *Харків, Вінниця, Житомир, Донецьк* ("А.В.К").

ЦУКРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

- Цукрова промисловість в розміщенні орієнтується на сировину, оскільки для виробництва 1 т цукру необхідно переробити 7 т буряків. Нині цукробурякова зона охоплює 19 областей. Проте найбільша концентрація підприємств цукрової промисловості склалася у правобережному лісостепу, де зосереджено 62% посівів буряків. Там працюють більше сотні цукрових заводів та виробляється 2/3 цукру країни. Провідними виробниками цукру-піску в Україні є *Вінницька, Полтавська, Черкаська, Київська, Тернопільська, Харківська області*. На відходах цукрової промисловості працюють спиртові, вітамінні, дріжджові заводи.

ОЛІЙНО-ЖИРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

- Олійно-жирова промисловість виробляє олію, маргарин, майонез та іншу продукцію. Сировиною для неї є насіння соняшнику, ріпаку, соя, кукурудза, рицина. Близько 90% олії в Україні виробляють із соняшнику. Підприємства галузі розміщені переважно у районах вирощування цієї культури (для виробництва 1 т олії необхідно 3–5 т насіння). Ця галузь нараховує понад 30 великих підприємств та значну кількість невеликих олієнь, які розміщуються в сільських поселеннях. Найбільше їх — у *Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Донецькій, Луганській областях*. Загальне виробництво олії за останні десятиліття зросло майже удвічі. Найбільшими центрами олійного виробництва є *Дніпропетровськ, Маріуполь, Запоріжжя, Полтава, Одеса, Херсон*.

ВИНОРОБНА ТА СПИРТОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

- Сировинною базою для виноробної промисловості є виноград, фрукти та ягоди. Галузь тяжіє до районів вирощування сировини, оскільки оптимальний термін переробки винограду становить 5 год. Заводи вторинної переробки сировини та розливу вина можуть розміщуватися і в районах споживання цієї продукції. Найбільша кількість виноробних підприємств розміщується в *АР Крим, Одеській, Миколаївській, Херсонській, Закарпатській областях.*

■ **Спиртова промисловість** зорієнтована на сировину. Спирт використовують більш як у 150 галузях промисловості. Сировинною базою для виробництва спирту є меляса, дефективний цукор, зерно, картопля. Зазвичай, спиртові заводи розміщуються у невеликих населених пунктах. Більшість спирту в Україні виробляють з відходів цукрової промисловості. Провідними його виробниками є *Черкаська, Вінницька, Київська, Чернігівська, Житомирська області*. В окремі роки Україна посідала 3 місце в світі (після Бразилії та Росії) за обсягами виробництва спирту.

■ **Лікєро-горілчана промисловість** є головним споживачем спирту. Галузь орієнтується на споживача. Провідними центрами лікєро-горілчаної промисловості є *Немирів, Київ, Сімферополь, Одеса, Виробництво пива та безалкогольних напоїв* набули в Україні значного поширення. Найбільшими центрами галузі є *Київ* (“Оболонь”, “Росинка”), *Чернігів, Запоріжжя* (“Славутич”), *Харків* (“Рогань”), *Миргород, Бровари* (“Кока-Кола”) та ін. *Чернігів*.

МОЛОЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

- У молочній промисловості розрізняють маслоробну, сироварна, молокопереробна і молочноконсервну галузі. Розміщуються підприємства галузі у великих і невеликих містах по всій території України. Майже всі районні центри України мають молокозаводи або молококомбінати.
- **Маслоробна і сироварна** галузі є дуже сировинномісткими, тому їх підприємства тяжіть до районів виробництва молока. Протягом останніх років загальне виробництво масла та твердих сирів знижується. **Молокопереробна промисловість** спеціалізується, насамперед, на виробництві продукції з незбираного молока. Молокозаводи виробляють продукцію, яка швидко псується, що визначає їх орієнтацію на споживача.
- **Молококонсервна** галузь зосереджена в невеликих містах і селищах міського типу, що тяжіють до районів з розвинутим молочним тваринництвом (*Бахмач, Балта та ін.*).

М'ЯСНА ТА РИБНА ГАЛУЗІ.

- **М'ясна промисловість** забезпечує населення свіжим та мороженим м'ясом, м'ясними напівфабрикатами, ковбасними виробами, м'ясними консервами тощо. У структурі харчової промисловості галузь посідає провідні позиції. Вона орієнтуються і на сировину, і на споживача. Її підприємства є в усіх областях, найбільші м'ясокомбінати знаходяться у великих містах (*Києві, Харкові, Полтаві, Одесі, Луганську, Львові*).
- **Рибна промисловість** розвинута, насамперед, у портових містах (*Севастополь, Керч, Білгород-Дністровський, Одеса, Іллічівськ, Очаків, Маріуполь та ін.*). Багато продукції дають судна-заводи, що знаходяться у місцях вилову риби.
- Для галузей харчової промисловості характерна певна невідповідність переробних потужностей наявній сировинній базі, тому велика частина продукції не переробляється.

ГАЛУЗЕВА СТРУКТУРА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

